

další stupeň, i když se nynější čekatelé sami substitučního případu nedožijí. Není potřeba zmiňovati se o pochybnosti nebo spornosti otázky, zda substitute jest platnou pro další potomstvo Jana L-a a Anny U-ové se zřetelem na §§ 611 a 612 obč. zák. a s ohledem na přeměnu nemovitého odkazu v peněžní podstatu. Až posud nastal teprve první případ substitute na děti zůstavitelova syna Josefa W-a, které však v době nařízení substitute byly součástíky zůstavitelovými. Obmezení substituční dle §u 613 obč. zák. neposuzuje se dle nařízeného počtu substitucí, nýbrž dle počtu skutečně nastalých případů substitučního dědictví (poslední věta §u 612 obč. zák.). Poněvadž tedy případné potomstvo nynějších čekatelů přichází v úvahu, nerozhoduje pro uvolnění substituční podstaty pouze souhlas nynějších substitutů a právem byla žádost stěžovatelů na vydání podstaty zamítnuta, poněvadž by se jednalo zřejmě proti zájmům tohoto posud nezrozeného, ale vždy ještě možného potomstva (§ 158 nesp. říz.) a proti nařízení zůstavitelovu.

Čís. 6009.

V řízení o žalobě na odevzdání bytu platí kratší lhůty §u 575, první odstavec, c. ř. s., třeba bylo se domáháno v žalobě též zjištění nájemního poměru, ale pouze jako otázky předurčující.

(Rozh. ze dne 6. května 1926, R I 335/26.)

Žalobu, domáhající se na majitelích domu uznání, že žalující straně přísluší výhradné právo nájemní k bytu, že žalovaný je povinen ve 24 hodinách odstraniti zámek ze dveří bytu toho a žalobkyni jako plnomocnici vrátiti věci v žalobní prosbě uvedené, a že oba žalovaní jsou povinni trpěti, by žalující strana bytu toho výhradně jako nájemnice užívala, zadala žalobkyně na soudě okresním. K námitce věcné nepříslušnosti soud první stolice žalobu odmítl, rekursní soud námitku zamítl.

Nejvyšší soud odmítl dovolací rekurs.

Důvody:

Pro posouzení otázky, zda jde o spor nájemní, jsou rozhodny jednak skutkové okolnosti, jež žalobce k odůvodnění svého nároku tvrdí, jednak jeho závěrečný žalobní návrh. Žalobci tvrdí v podstatě, že za souhlasu spoluzalovaného Jindřicha V-a vyměnili si v jeho domě byt s manželi J-ovými, že tedy s Jindřichem V-em uzavřeli smlouvu nájemní, ale že tento uznává za nájemníka někoho jiného, totiž Františka C-a. Návrh žalobní pak zní, že žalovaní jsou povinni uznati, že žalobcům přísluší výhradné právo nájemní k bytu, a že jsou žalovaní povinni trpěti, by žalobci užívali bytu jako nájemníci. Z toho jde, že jediným cílem žaloby jest domoci se na žalovaném Jindřichu V-ovi jako vlastníku domu a pronajímateli vydání najatých místností do užívání po rozumu §u 1096 obč. zák. Zjištění sporného práva nájemního — kteroužto

část prosby žalobní žalobce odívá ve formu, že žalovaný jest povinen výhradně právo nájemní uznati — jest jen otázkou předurčující, kterou by soud i bez zvláštního návrhu (a pak ovšem jen v důvodech) musil řešiti k cíli rozhodnutí o návrhu žalobním, že jest žalovaný povinen užívání bytu nájemníkem trpěti (srv. také rozhodnutí čis. 3941 sb. n. s.). Jde tedy o spor a řízení ve věcech nájemních, pro které jsou v §§ 560 až 576 c. ř. s. obsažena zvláštní ustanovení. K takovým sporům náležejí také žaloby, jimiž nájemník žádá předání nájemní věci podle §u 1096 obč. zák., neboť i v tomto případě jde o spor z poměru nájemního jako takového a jest zájem stran na brzkém uskutečnění dotyčného nároku stejně nutkavým, jako jest tomu při výpovědech nebo příkazech na vyklizení (§§ 562, 567, 571 c. ř. s. a srv. k tomu také zevrubné odůvodnění v repertoriu nálezů čis. 196 býv. nejvyššího soudu ve Vídni, uveřejněném pod čis. 967 sb. Nowak, k němuž se i tento nejvyšší soud v četných rozhodnutích na př. čis. 117, 835 a 2730 sb. n. s. připojil). Protože pak napadené usnesení doručeno bylo zástupci stěžovatele dne 17. března 1925 a dovolací rekurs byl podán osobně až 27. března 1926, byla 8mídní lhůta podle §u 575 prvý odstavec c. ř. s. zmeškána a bylo dovolací rekurs podle §u 523 c. ř. s. odmítnouti, když tak neučinil již soud první stolice.

Čís. 6010.

»Zákonným prostředkem«, jímž se přetrhuje promlčení výsadního zástavního práva pro poplatek, vyměřený ohledně nemovitosti, jest i návrh na vklad vnuceného zástavního práva. Pro povolení exekuce jest nerozhodno, zda do platebního rozkazu byla podána stížnost.

(Rozh. ze dne 6. května 1926, R I 368/26.)

Návrhu finanční prokuratury, by na základě platebního rozkazu okresního finančního ředitelství v Praze byla ku vydobytí pozůstalostních poplatků povolena exekuce vnuceným zřízením zástavního práva na domě, jenž byl jedině předmětem pozůstalosti, soud první stolice vyhověl, rekursní soud exekuční návrh zamítl.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Rekurs do usnesení první stolice, exekuci povolujícího, podán byl nynějšími vlastníky domu čp. 394 jen z toho důvodu, že prý platební rozkazy, na jejichž základě byla exekuce povolena, nenabýly vůči stěžovatelům moci práva. Jest se proto k dovolacímu rekursu do pozměňujícího rozhodnutí druhé stolice obíratí jen touto otázkou. Platební rozkaz ze dne 9. října 1922, jímž byly vyměřeny z pozůstalosti Julie W-ové dávky 14.688 Kč 90 h, byl doručen dědici a nabyvateli domu Karlu W-ovi dne 14. října 1922. V platebním rozkazu jest potvrzeno, že vešel v moc práva a jest vykonatelný. Dle §u 72 popl. zák. ručí nemovitost, z níž tyto dávky